

handling i Landstinget, og begge Gange har dettes Flertal afvist dem ved at nægte dem Overgang til tredje Behandling.

Det er saaledes første Gang, der fra Regeringens Side paa Rigsdagen bliver forelagt Forslag til Lov om Valg af Byraadsformænd eller Borgmestre — jeg har fundet det rigtigt at kalde det Valg af Byraadsformænd. Naar Regeringen har ønsket at forelægge et saadant Forslag og haaber paa, at det skal lykkes at gennemføre det, er det først og fremmest ud fra den Betragtning, jeg allerede har haft Lejlighed til at anføre, at man i Overensstemmelse med Grundlovens § 91 har ønsket, at Kommunens Vælgere og derefter de af dem valgte Repræsentanter i Byraadet skulle have det hele og fulde Ansvar for Kommunens Styrelse, men næsteften dette er det tillige ud fra de mere praktiske Grunde, som have givet sig Udtryk blandt andet i en Skrivelse fra Justitsministeriet til Indenrigsministeriet under 12. Januar 1909, hvor den daværende Justitsminister henleder Opmærksomheden paa, at de Embedsforretninger, der paahvile Retsbetjentene, som tillige — undtagen i 6 Byer, der ere alle Medlemmerne bekendte — ere Underdommere, ere stegne i saa stort Omfang, at der er Grund til at sørge for, at disse Retsbetjente og Underdommere kunne blive fritagne for de kommunale Hverv, der paahvile dem i Henhold til deres kongelige Udnævnelse som Byraadsformænd og Borgmestre i Byerne. Desuden er ogsaa Borgmestrenes og Byraadsformændenes Arbejde i de senere Aar steget i en overordentlig Grad, saa at det, der tidligere har kunnet besørge af een Mand, nu kan blive nok til to.

Af Lovforslagets enkelte Bestemmelser skal jeg kun anføre et Par. Det vil erindres fra tidligere Forhandlinger om dette Emne og navnlig fra sidste Rigsdagssamlings Forhandlinger, at det Spørgsmaal, der har voldt Vanskeligheder med Hensyn til Ordningen af Byraadsformændenes Valg, er Fordelingen af de saakaldte Magistratsforretninger. Jeg skal ikke spille Tingets Tid ved at nævne alle de Ting, som kunne sammenfattes under Ordet Magistratsforretninger. Der er en Mængde Ting. Jeg nævner eksempelvis Førelse af Handelsregistre, Autorisation af Handelsbøger, Beskikkelse af Mæglere, Foretagelse af borgerlig Ægteforening, Udmeldelse af Skøns-, Syns- og Vurderingsmænd, men der er som sagt en hel Række andre Magistratsforretninger eller, som jeg i denne Forbindelse hellere vil sige, Embedsforret-

ninger, som den paagældende Borgmester udfører ikke i Egenskab af Formand for Byraadet — for det er ikke noget, Byraadet har den allermindste Indflydelse paa —, men fordi han er kongelig Embedsmand paa Stedet. Jeg har da fundet, at den ligeste Vej og det, der simplificerede Sagen mest, var at bestemme, at de Mænd, Byraadene vælge til at lede deres Forhandlinger, skulle ikke have noget som helst med disse Magistratsforretninger at gøre. De ere Formænd i Byraadet, de have at udføre de af Byraadet vedtagne Beslutninger og i øvrigt at varetage alt, hvad der hænger sammen med Kommunens Styrelse, medens man lader alle disse Magistratsforretninger blive, i hvert Fald indtil videre, hos Byfogderne, Underdommerne, Retsbetjentene, eller hvad man nu vil kalde dem.

Derved kommer man ogsaa ud over en Del af de Vanskeligheder, der hidtil og med Rette have været fremhævede som forbundne med, at der i 6 Købstæder er særlige Borgmestre og Auktionsdirektører — Auktionsholdere hedder det for Resten. Det er nemlig en Selvfølge, at i disse Byer maa vi indtil videre lade de særlige Borgmestre blive siddende for at varetage alle de Magistratsforretninger, som de foruden Auktionerne hidtil have udført. At det ikke er tilstrækkeligt til at udfylde de paagældende Mænds Tid, siger sig selv, naar de nu og ikke mindst maa beskæftige sig med de kommunale Sager, og Lovforslaget gaar da ud paa, at efterhaanden som disse 6 Embeder blive ledige, bliver der at træffe Bestemmelse om, hvorvidt de skulle opretholdes, og i saa Fald maa de nedsættes i en lavere Lønningsklasse. Dette er i kort Begreb Lovforslagets Indhold: altsaa, at man lader Byraadsformændene kun være Byraadsformænd, medens man lader Embedsmændene beholde de af de nuværende Borgmestre hidtil udførte Magistratsforretninger.

Med Hensyn til et andet Spørgsmaal, som ganske vist ikke har været stærkt fremtrædende, men dog ogsaa er blevet nævnt under Forhandlingerne, nemlig Spørgsmaalet om det Tilsyn, som Staten i Henhold til Grundlovens § 91 skal have med Kommunernes Styrelse, gaar Lovforslaget den Vej at lade Amtmændene, som nu have Tilsyn med Sognekommunerne, ogsaa faa det tilsvarende Tilsyn med Købstadkommunerne, og den Ret, som § 12 i Købstadkommunalloven nu giver de kongevalgte Borgmestre til at suspendere af By-